

Meer- en hoogbegaafdenbeleid obs de Violier 2021

Doelstelling

Op de Violier vinden wij het belangrijk dat alle kinderen passend onderwijs krijgen. Kinderen moeten hun executieve functies kunnen trainen zodat ze goed voorbereid naar het middelbaar onderwijs kunnen, en goede vaardigheden aangeleerd hebben om te kunnen leren leren. Het uitgangspunt is dat iedere leerling zich ontwikkelt in een ononderbroken leerlijn

Screening / signalering

Een leerling waarvan de leerkracht op basis van toetsen en/ of werkhouding vindt dat deze meer aankan, wordt aangemeld bij de ib-er. Deze leerling krijgt levelwerk. Lukt het de leerkracht niet om met de leerling aan de executieve vaardigheden te werken, dan wordt de leerling aangemeld bij de HB-specialist (zie Pallas Athena-groep).

Ieder jaar wordt er tussen de voorjaars- en meivakantie een QuickScan ingevuld door de leerkrachten. Er wordt dan ook gekeken naar kinderen die wellicht onderpresteren. Samen met de HB-specialist wordt er dan door o.a. de leerkracht en het kind een vragenlijst ingevuld op SiDi PO*. Deze zal ook door de ib-er beoordeeld worden.

- * SiDi PO is een toolbox voor cognitief talent en helpt om tot een signalering en diagnose voor meer- en hoogbegaafde leerlingen te komen.

Doelgroep

Tot de doelgroep van het beleid voor meer- en hoogbegaafde leerlingen behoren:

- Leerlingen waarbij door onderzoek een IQ is vastgesteld van 130 of hoger. Ook moeten deze leerlingen een goede motivatie hebben en een goed creatief denkvermogen.
- Leerlingen die door signalering (SiDi PO / DHH*) als zeer waarschijnlijk hoogbegaafd zijn uit de bus komen maar waarbij geen IQ-onderzoek gedaan is.
- Leerlingen die voor alle vakken langdurig LVS I+ scoren (minimaal 3 meetmomenten vanaf eind groep 3) en daarbij een goede motivatie, inzet en werkhouding laten zien.
- Leerlingen die na het compacten van de lesstof minimaal 90% op de methodegebonden toetsen scoren
- Hoog intelligente leerlingen (leerlingen waarvan we op grond van hun leerprestaties kunnen vaststellen dat zij grote intellectuele capaciteiten hebben, maar waarbij motivatie en creativiteit achter blijven).

- * Het Digitaal handelingsprotocol begaafdheid (DHH) is een compleet systeem voor de identificatie en begeleiding van begaafde leerlingen uit groep 1 tot en met 8 van het basisonderwijs.

Ook beschikken de leerlingen die tot de doelgroep behoren over (o.a.) de onderstaande leereigenschappen:

- hoge intelligentie
- grote interesse
- grote algemene kennis
- hoog leertempo
- goed geheugen
- snel leervermogen
- creatief oplossingsgericht
- verbaal sterk
- eigen oplossingsstrategieën en minder gebruik maken van opgelegde strategieën.

In ons beleid voor de meer-en hoogbegaafde leerling hebben we ook oog voor onderpresteerders. Onderpresteerders zijn die leerlingen die op grond van hun intellectuele capaciteiten kunnen behoren tot een van bovengenoemde groepen maar waarbij de prestaties achterblijven bij de verwachting.

Toelating

Toelating tot levelwerk, Pallas Athena of Minerva gaat altijd in overleg met de intern begeleider en HB-specialist. Indien nodig zal er een dossier aangemaakt worden op SiDi PO.

Opbouw

Het meer-en hoogbegaafdenonderwijs op de Violier heeft de volgende opbouw;

Levelwerk

Levelwerk is een leerlijn voor meer- en hoogbegaafde leerlingen van groep 3 t/m 8 van het basisonderwijs. Het is bedoeld voor leerlingen die extra uitdaging nodig hebben op school omdat ze 'meer' aankunnen. Levelwerk geeft handvatten om te differentiëren met begaafde en hoogbegaafde leerlingen. Het bestaat uit verschillende reken- en taalwerkboekjes, maar ook boekjes met allerlei uiteenlopende onderwerpen.

De leerkracht zal (met behulp van de HB-specialist) de stof compacten. Hierdoor komt er tijd vrij om te verrijken met levelwerk.

Het extra aanbod kan ook per vakgebied zijn. Doelgroep zijn leerlingen met I of hoge II-scores.

Pallas Athena

Het kan zijn dat kinderen die met levelwerk werken, moeite hebben met executieve vaardigheden zoals plannen, hulp vragen of doorzetten. Als dat het geval is, worden de kinderen extra begeleid in de Pallas Athena groep (vanaf schooljaar 2021/2022). Deze kinderen worden elke week een half uur uit de klas gehaald door de HB-specialist. Hier wordt er extra nadruk gelegd op de te leren vaardigheden.

De Pallas Athena groep is er voor kinderen van de groepen 3 t/m 8

Minerva

Hoogbegaafde leerlingen die nog meer uitdaging kunnen gebruiken om hun vaardigheden te trainen, komen vanaf schooljaar 2021/2022 in de Minerva-groep. Hier geven we Spaans en doen we projecten van psychologisch adviesbureau Ponte, dat is gespecialiseerd in hoogbegaafde kinderen. Hiermee spreken we de kinderen op een dusdanig niveau aan dat ze extra uitgedaagd worden in het trainen van hun executieve vaardigheden. De Minerva-groep werkt een dagdeel per week.

De Minerva-groep is er voor kinderen van de groepen 4 t/m 8

Twee keer per schooljaar wordt opnieuw gekeken of een leerling geplaatst kan worden/blijven in de Minerva-groep aangezien de ontwikkeling van een kind niet altijd lineair verloopt.

Bovenschoolse plusklas (op basisschool Loep)

Wanneer we merken dat er op school niet genoeg aan de vaardigheden gewerkt kan worden óf dat een leerling een dusdanig hoog IQ heeft dat het gelijkgestemden op school mist, kan ervoor gekozen worden de leerling 1 dag per week te laten werken in de bovenschoolse plusklas.

Bij plaatsing in de bovenschoolse plusklas wordt er een signaleringslijst ingevuld, het DHH, zowel door de ouders als door de leerkrachten. Daarnaast wordt er ook gekeken naar de motivatie, de werkhouding en het analytisch vermogen en is er een gesprek met de ouders.

Op obs Loep kan deze leerling dan één dag per week deelnemen aan de bovenschoolse plusklas van de Stichting Primo die op dit moment gedraaid wordt door Dhr. D. Spanjaard.

Intermezzo

Intermezzo is een tussenjaar voor leerlingen die cognitief al klaar zijn met de basisschool, maar sociaal-emotioneel of qua vaardigheden nog niet klaar zijn voor het VWO. Het stedelijk Gymnasium Schiedam biedt dit tussenjaar aan. In Intermezzo volgen de kinderen diverse vakken, waarbij de leerstof geen doel op zich is, maar een middel om te werken aan belangrijke vaardigheden, zoals executieve functies, automatiseren, omgaan met huiswerk, omgaan met uitdagingen, zelfvertrouwen, weerbaarheid en zelfredzaamheid. Het tussenjaar kan ingezet worden na groep 6, 7 én 8.

Compacten en verrijken

Compacten

Bij het compacten zorgen we dat de lesstof voor de leerling ingedikt wordt zodat de leerstof aangepast wordt aan de leereigenschappen van het meer-en hoogbegaafde kind. Door structureel te compacten zorgen we dat er geen nieuwe lesstof overgeslagen wordt en dat de reeds behaalde doelen goed op niveau blijven.

Afspraken daarbij zijn:

- Er wordt vooraf getoetst om te kijken welke doelen er nog ingeoefend moeten worden.
- Bij nieuwe lessen / doelen moet er in principe altijd meegedaan worden met de instructie
- Is het doel (op niveau 5) reeds behaald, dan mag de leerling gelijk naar de plusjes (20 opdrachten op Snappet)
- Is een doel niet (op niveau 5) behaald dan doet de leerling mee met de instructie of maakt eerst de gewone verwerking. Hier maakt de leerling wel minder van, zodat er sneller verrijkt kan worden.
- Bij automatiseren en werkwoordspelling wordt in principe altijd meegedaan.

Verrijken

Door het compacten zorgen we dat de leerling meer tijd overhoudt in de reguliere les om te verrijken. Verrijken is een wezenlijk andere lesstof aanbieden. Het gaat hierbij niet per se of de gemaakte stof goed of fout is gemaakt, maar meer om het proces van het aanleren van de vaardigheden. De leerling moet ervaren dat inspanning resultaat oplevert. Daarnaast is het belangrijk dat er eisen worden gesteld aan het te maken levelwerk (de verrijkingsstof). Wat moet er gemaakt worden en wanneer moet het af zijn? En wat zijn de consequenties wanneer de leerling zich niet aan de gemaakte afspraken houdt? Dit is een belangrijk leerproces.

Verrijken kan op 3 manieren:

- Verdieping: de reguliere lesstof wordt uitgebreid met extra opdrachten, maar niet meer van hetzelfde. Voorbeeld: Bij een breukenles worden er niet moeilijkere breuken gegeven, maar bijvoorbeeld een rekentijger.
- Verhoging; kennis en vaardigheden worden op een hoger abstractieniveau aangeboden. Dit gebeurt in de projectgroep en niet met de reguliere lesstof.
- Verbreding: er worden vakken aangeboden die niet direct bij de reguliere lesstof horen. Hierbij kan gedacht worden aan de projecten en Spaans in de Minerva-groep, maar ook de doorzetters over allerlei onderwerpen van levelwerk.

Individuele leerlingbegeleiding

In enkele gevallen kan het zijn dat een kind een-op-een begeleiding nodig heeft. Er wordt dan 1 á 2 keer per week een half uur gewerkt met de HB-specialist. Er kan dan bijvoorbeeld gekozen worden voor psycho-educatie d.m.v. het boek en werkboek 'Hoogbegaafd, nou én...'

Ook kan het bespreken van de leerkuil aan de orde komen of kan er een-op-een worden getraind op de executieve vaardigheden

Kleuters met een ontwikkelingsvoorsprong

Bij kleuters kan er nog lastig worden gesproken over hoogbegaafdheid. Wel kan het zijn dat een kind op een bepaald moment een ontwikkelingsvoorsprong heeft. Het is van belang dat een kleuter zoveel mogelijk werk- en spelopdrachten aangeboden krijgt op eigen niveau.

Groep 1

- Kleuters van groep 1 met een ontwikkelingsvoorsprong krijgen in eerste instantie ontwikkelingsmateriaal en activiteiten van groep 2 aangeboden.
- Het niveau van de vragen wordt voor deze leerlingen aangepast. Hierbij worden de kinderen in de kleine kring van groep 2 uitgenodigd om mee te doen met de denksleutels.

Groep 2

- Het verrijkmateriaal dat aanwezig is wordt ingezet.
- Er worden uitdagende opdrachten in de hoeken gegeven.
- De denksleutels worden ingezet.
- Er wordt gewerkt volgens interactief taalonderwijs. Bijv. niet alleen maar een tekening maken, maar hier ook woorden of een begeleidend verhaaltje bij schrijven.
- Leerstof die aansluit bij de ontwikkeling van het kind wordt gezocht en aangeboden.
- Materialen die horen bij de aanvankelijk leesmethode van groep 3 worden aangeboden in de eigen kleutergroep.
- Uitdagend ontwikkelingsmateriaal wordt gedifferentieerd aangeboden op reken- en taalgebied

Communicatie

Communicatie naar ouders gebeurt via Klasbord. Hier is voor gekozen omdat er geen aparte groep aangemaakt kan worden. Hier komt het huiswerk ook op te staan.

Het huiswerk staat ook altijd op de site www.plusklas.nu

Bij de voortgangsgesprekken worden alle ouders uitgenodigd.

Rapportage

Rapportage vanuit de Pallas Athena -groep gaat naar de leerkrachten toe. Deze houden de ouders op de hoogte.

Rapportage vanuit de Minerva-groep gaat naar de leerkrachten én de ouders toe.

Van elk project wordt verslag naar ouders gedaan via Klasbord.

Op het rapport komt de aantekening te staan dat een leerling deelneemt aan de Pallas Athena-of de Minerva-groep. De Minerva-groep vult ook zelf een rapport in waarop de ontwikkeling aangegeven wordt.

Twee keer per jaar, b.v. bij de voortgangsgesprekken, zal er een 10-minuten gesprek plaatsvinden.

IQ-test

Als ouders zelf hun zoon of dochter hebben laten onderzoeken op (hoog)begaafdheid en de onderzoeksresultaten volledig kunnen overleggen, dan kunnen deze kinderen eveneens instromen in de Minerva-groep. Leerlingen worden niet door school op hoogbegaafdheid getest.